

Polisen är mer demokratisk än förmenta liberaler

Publicerad 31 aug 2017 kl 07.02

Nordiska motståndsrörelsen planerar en stor demonstration i Göteborg i samband med Bokmässan.

Nils Funcke vänder sig mot åsikten att nazisterna borde förvisas från centrum eller helt nekas tillstånd.

Den person som hade gått fram med hammare och huggmejsel hade lämnat en kantig urgröpnung i väggen. Emblemet för kommunistpartiet eller möjligtvis en prålig relief för att hylla partiets förstesekreterare **Enver Hoxha** var bortknackat.

Det är nu runt 20 år sedan jag stod framför såret i väggen och diskuterade detta bildstormande. En symbolhandling som må ha lenat för stunden men som riskerar att frisera eller hugga hål i historien. Kanske har hålet i väggen i huset i Albanien nu murats igen. Det vore synd. För de som höll i huggmejseln ersatte ett monument med ett minnesmärke som erinrar om dumhet. Att förtränga, förneka och förbjuda åsikter man ogillar är uttryck för samma dumhet som bildstormningen i Albanien.

LÄS MER - Henrik Bachner: Nazismen är ingen obetydlig sekt

Ola Larsmo funderar på förbud

Förslagen på var Nordiska motståndsrörelsen ska få demonstrera under Bokmässan i Göteborg har duggat tätt från bland andra **Gert Gelotte** i GP, **Kristina Lindquist** i DN och **Willy Silberstein** i TV4: En potatisåker på Hisingen, en fotbollsplan, ett tomt fält utanför Göteborg, men inte centralt mitt i stan. Andra vill gå längre och förbjuda NMR. DN:s **Ola Larsmo uttrycker förståelse** för ett förbud men är skeptisk när han borde ta kategoriskt avstånd.

Regeringen filar samtidigt på ett lagförslag som ska begränsa möjligheten för extrema partier att komma in på landets skolor. Till det ska läggas bojkotten av Bokmässan på grund av att Nya Tider får hyra en monter, kravet på att nazisterna inte ska få vara i Almedalen och framstötter för att bibliotek inte ska tillhandahålla misshaglig litteratur.

LÄS MER - Per Wirtén: Polisen har hamnat i en farlig dubbelmoral om nazisterna

Hur långt går regeringen?

Förslagen har gemensamt att de slår flisor ur våra grundläggande fri- och rättigheter. Inte formellt i regeringsformens bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna, men väl när principerna ska tillämpas. Förslagsställarna deklarerar sitt demokratiska sinnelag men röjer väg för en partiell, graderad, yttrandefrihet och en myndighetsutövning som kännetecknas av osaklighet och partiskhet.

Det sannolikt mest ingripande är regeringens ambitioner att öppna för att medverkan i skolvalen ska kunna begränsas utifrån vilka åsikter och värderingar ett parti hyser. Hur långt regeringen går återstår att se men sannolikt kommer förslaget att innehålla bestämmelser om att partier ska kunna utestängas på "objektiva grunder". En sådan grund skulle vara om partiet sitter i riksdagen. Det skulle vara en objektiv grund om val handlade om att omfördela mandat mellan de som redan sitter i en församling. Men så ser val ut endast i diktaturer.

LÄS MER - Gustaf Johansson: Förstärk inte illusionen av nynazismens makt

Polisen bedömer möjlighet till ordning

Polisen har historiskt uppträtt repressivt som en del av makten. Våldsmonopolet har använts mot socialdemokrater, anarkister och kommunister som demonstrerat mot korset, svärdet och penningpåsen eller 1960-talets Vietnamdemonstranter.

När det gäller tillstånden att demonstrera visar det sig att polismyndigheten nu är mer demokratiskt pålitlig än förment liberala och i högtidstalen yttrandefrihetsvänliga intellektuella.

Demonstrationsfriheten som en del av yttrandefriheten förutsätter att demonstrationer kan hållas på allmänna platser där arrangören önskar och tror sig kunna vinna flest anhängare. De tillstånd för demonstrationer som prövats har inte graderats utifrån värdet av de åsikter som förväntas bli framförda. Polismyndigheten har endast bedömt om den kan upprätthålla ordningen och enligt principen först till kvarnen sett till att samma plats inte upplåts åt mer än en demonstration i taget.

LÄS MER - Marianne Lindberg De Geer: Man kan inte skratta bort fascismen

Öppnar upp för godtycke

För att tydliggöra det allvarliga i en prövning vem som ska få sägas var och när beroende på de värderingar och åsikter och tidigare agerande kan en parallell dras till spridningen av skrifter. Det framstår i varje fall i dag som otänkbart att begränsa spridningen av skrifter regeringskritiska skrifter till glesbygden, att socialdemokratiska skrifter skulle förbjudas i Djursholm eller att Svenska Dagbladet endast skulle få säljas i Stockholm.

Får vi ett Sverige där polis, rektorer, bibliotekspersonal och andra myndighetsutövare vägleds av något annat än saklighet och opartiskhet har den fria åsiktsbildningen förlorat en del av sitt innehåll. Det öppnar för godtycke i stort och smått. Värderingar som upprör eller allmänt anses vämjeliga ska bemötas med argument inte med huggmejsel, restriktioner eller förbud. Tilltron till de egna argumenten ger självförtroende nog att samtala med enskilda, bedriva polemik mot ideologerna och ideologier. Samt därtill att rättsväsendet använder batonger och lagför de som begår brott oavsett om det sker verbalt eller handgripligen.

Nils Funcke

kulturen@expressen.se

Nils Funcke är journalist och yttrandefrihetsexpert. Hans senaste bok är "Att publicera: etik och juridik för journalister och publicister".

Relaterade ämnen

Göteborg Följ **Bokmässan** Följ

Ansvarig utgivare: **Thomas Mattsson**
Redaktör i tjänst: **Samuel Hulander**

Telefon till redaktionen: **08 - 738 30 00**
Tipsa oss: via mobil 71717 eller mejla 71717@expressen.se
Mejla redaktionen: redaktion@expressen.se
[Anmäl till Pressombudsmannen](#)

[Annonsvänligt Sverige](#)
[Anmäl störande/felaktig annons](#)

© AB Kvällstidningen Expressen